

leiding moest geven. Dat laatste geschiedde in Engeland; de aldaar opgeleide instructeurs konden er vervolgens zorg voor dragen dat alle gemeentelijke brandweer- en luchtbeschermingsdiensten in het bevrijde Zuiden op peil werden gebracht. Er werden daar bovendien drie goed uitgeruste mobiele brandweercolonnen gevormd die later in Nijmegen tot één mobiele colonne werden samengevoegd ter sterkte van ca. tweehonderd man. Ook een mobiele luchtbeschermingscolonne werd gevormd. Beide colonnen werden, zodra het oosten van Nederland werd bevrijd, daarheen gedirigeerd.

De luchtbescherming kreeg met de talrijke overvliegende Duitse *V-1*'s veel te stellen en de brandweer was in streken en steden die maandenlang onder Duits artillerievuur lagen (Nijmegen!), vrijwel onophoudelijk in touw. Grote aanvallen van de *Luftwaffe* op de steden in het bevrijde Zuiden bleven achterwege maar daar kon men, zolang de oorlog duurde, niet zeker van zijn. Het luchtbombardement van Eindhoven op de avond van 18 september '44 was een onaangename verrassing geweest – er konden zich meer van die verrassingen voordoen.

*

Zoals wij al bij de beschrijving van de gebeurtenissen te Eindhoven deden uitkomen, had de OD zich moeite gegeven, zulks in samenwerking met de douanediens en de marechaussee, om voor een deugdelijke grensbewaking te zorgen. Kapitein van Dijk, de gewestelijke OD-commandant, had er in Eindhoven ca. zevenhonderd man voor bijeengebracht; dezen werden in eerste instantie door het Militair Gezag afgewezen aangezien het MG in Londen een volledige eigen organisatie voor de grensbewaking had ontworpen. Er zouden ontvangposten worden ingericht, meestal op plaatsen waar zich de doorlaatposten van de douane bevonden. Aan die ontvangposten zou de identiteit worden nagegaan van allen die Nederland zouden willen binnenkomen. Dezen zouden ook geregistreerd worden en personen die 'fout' waren of verdacht leken, zouden naar een bewaringskamp worden overgebracht. Het gehele grensgebied moest ook worden bewaakt, enerzijds om te verhoeden dat personen clandestien Nederland zouden binnenkomen (hetgeen, als zij aan een besmettelijke ziekte leden, gevaren zou kunnen opleveren voor de volksgezondheid), anderzijds om tegen te gaan dat figuren die voor berechting in aanmerking kwamen, clandestien het land zouden verlaten. Om dit